

Movimentos perpendiculares

2.-Dende unha azotea situada a 50 m de altura, deixamos caer un corpo . No mesmo instante lanzamos un corpo hacia arriba con velocidade 40 m/s. En que momento se encontran á mesma altura?

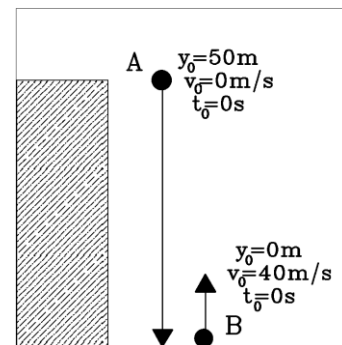
Ao tempo que soltamos un corpo dende 50 m de altura, lanzamos outro corpo hacia arriba con velocidade 40 m/s.

Nos dous casos temos que aplicar as ecuacións do MRUA:

$$v = v_0 + a \cdot (t - t_0)$$

$$y = y_0 + v_0 \cdot (t - t_0) + \frac{1}{2} \cdot a \cdot (t - t_0)^2$$

Para os dous corpos a aceleración é $-9,8 \text{ m/s}^2$

Para A:

$$v_A = 0 - 9,8 \cdot (t - 0) \rightarrow v_A = -9,8 \cdot t \quad (1)$$

$$y_A = 50 + 0 \cdot (t - 0) + \frac{1}{2} \cdot (-9,8) \cdot (t - 0)^2 \rightarrow y_A = 50 - 4,9 \cdot t^2 \quad (2)$$

Para B:

$$v_B = 40 - 9,8 \cdot (t - 0) \rightarrow v_B = 40 - 9,8 \cdot t \quad (3)$$

$$y_B = 0 + 40 \cdot (t - 0) + \frac{1}{2} \cdot (-9,8) \cdot (t - 0)^2 \rightarrow y_B = 40 \cdot t - 4,9 \cdot t^2 \quad (4)$$

Cando estan á mesma altura? Pois cando $y_A = y_B$

Xa que logo nese intre podemos igualar as ecuacións (2) e (4):

$$50 - 4,9 \cdot t^2 = 40 \cdot t - 4,9 \cdot t^2$$

E simplificando e operando obtemos que: $t = \frac{5}{4} \text{ s}$

Podes comprobar substituíndo ese valor de tempo nas mesmas ecuacións (2) e (4) que este encontro acontece a **42,34 m de altura**.

Coas ecuacións (1) e (3) podemos calcular a velocidade de A e B no momento do encontro.

$$v_A = -9,8 \cdot t \rightarrow v_A = -12,25 \text{ m/s} ; v_B = 40 - 9,8 \cdot t \rightarrow v_B = +27,75 \text{ m/s}$$

Como ves A está caíndo e B aínda está ascendendo.

5.-Lanzamos dous corpos verticalmente hacia arriba os dous con velocidade $50 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$ separados por un intervalo de tempo de 3 s. Calcula o tempo que tardan en coincidir á mesma altura, a altura á que se encontran e a velocidade de cada un nese intre.

(Solución: 6,60 s)

Os dous corpos van a realizar movementos de ascenso-descenso no campo gravitatorio separados por 3 s.

Faremos uso das ecuacións do MRUA.

Para o primeiro ao que chamarei A: $t_0 = 0 \text{ s}$, $v_0 = +50 \frac{\text{m}}{\text{s}}$, $y_0 = 0$

e polo tanto as ecuacións para o corpo A serán:

$$v_A = 50 - 9,8 \cdot t \quad (1)$$

$$y_A = 50 \cdot t - 4,9 \cdot t^2 \quad (2)$$

Para o segundo ao que chamarei B: $t_0 = 3 \text{ s}$, $v_0 = +50 \frac{\text{m}}{\text{s}}$, $y_0 = 0$

e polo tanto as ecuacións para o corpo B serán:

$$v_B = 50 - 9,8 \cdot (t - 3) \quad (3)$$

$$y_B = 50 \cdot (t - 3) - 4,9 \cdot (t - 3)^2 \quad (4)$$

Cando se encontren á mesma altura enton: $y_A = y_B$ e podemos igualar as ecuacións da posición (2) e (4):

$$50 \cdot (t - 3) - 4,9 \cdot (t - 3)^2 = 50 \cdot t - 4,9 \cdot t^2$$

Agora operamos e simplificamos:

$$50 \cdot t - 150 - 4,9 \cdot (t^2 - 6 \cdot t + 9) = 50 \cdot t - 4,9 \cdot t^2$$

$$50 \cdot t - 150 - 4,9 \cdot t^2 + 29,4 \cdot t - 44,1 = 50 \cdot t - 4,9 \cdot t^2$$

$$-150 + 29,4 \cdot t - 44,1 = 0 \rightarrow t = 6,6 \text{ s}$$

Para calcular a velocidade de cada un nese intre, substitúes o tempo nas ecuación (1) e (3) e obtes:

$$v_A = 50 - 9,8 \cdot 6,6 = -8,8 \frac{m}{s} \text{ ou sexa que A está baixando xa.}$$

$$v_B = 50 - 9,8 \cdot (6,6 - 3) = +14,72 \text{ m/s ou sexa que B aínda está subindo.}$$

Ademais podemos calcular a posición coas ecuacións (2) e (4):

$$y_A = 50 \cdot 6,6 - 4,9 \cdot 6,6^2 = 116,556 \text{ m}$$

$$y_B = 50 \cdot (6,6 - 3) - 4,9 \cdot (6,6 - 3)^2 = 116,496 \text{ m}$$

6.-Para medir a profundidade dun pozo, deixamos cair unha pedra e medimos o tempo que tardamos en ouvir o ruído do choque coa auga, que resulta ser de 4 s. Calcula a profundidade do pozo sabendo que a velocidade do son no ar é $340 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$.

(Solución: 70,5 m)

Como ouvimos o son aos 4 s enton resulta que ese tempo suma aquel que tardou en descender o obxecto e o que tardou en ascender o son:

$$4 = \text{Tempo da caída} + \text{Tempo de ascenso do son} \quad (1)$$

A caída foi unha “caída libre” dende a posición inicial e polo tanto:

$$\text{Posición inicial: } y_0, \text{ tempo inicial} = 0 \text{ s, velocidade inicial} = 0 \text{ m/s}$$

E as ecuacións serán: $v = -9,8 \cdot t$ e $y - y_0 = -4,9 \cdot t^2$ e como $y - y_0 = -h$ que é a profundidade do pozo, podemos escribir:

$$h = 4,9 \cdot t^2 \text{ de onde podemos despxear o tempo de descenso: } t_d = \sqrt{\frac{h}{4,9}}$$

O tempo de ascenso é o tempo que tarda o son en percorrer a distancia h, e como a velocidade do son é constante;

$$340 = \frac{h}{t_{\text{ascenso}}} \rightarrow t_a = \frac{h}{340}$$

E agora substituímos en (1):

$$\frac{h}{340} + \sqrt{\frac{h}{4,9}} = 4$$

Unha ecuación que podemos resolver así:

$$\sqrt{\frac{h}{4,9}} = 4 - \frac{h}{340}$$

E agora elevando ao cadrado:

$$\left(\sqrt{\frac{h}{4,9}}\right)^2 = \left(4 - \frac{h}{340}\right)^2$$

E agora:
$$\frac{h}{4,9} = 16 - 2 \cdot 4 \cdot \frac{h}{340} + \frac{h^2}{340^2}$$

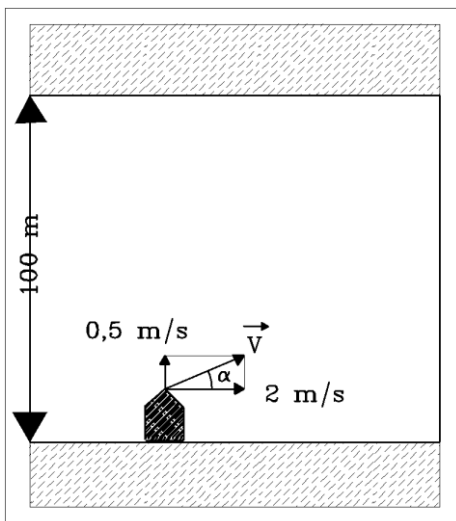
Veña, agora toca traballar!!!!

Composición de movementos

8.-Queremos cruzar un río de 100 m de ancho e contamos cunha barca coa que podemos acadar unha velocidade de $0,5 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$. Se a corrente do río é de $2 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$ calcula:

- A dirección da velocidade do movemento resultante. (Solución: $14,04^\circ$ coa horizontal)
- A que distancia augas abaixo do punto de partida conseguiremos atravesar o río? Inflúe a intensidade da corrente no tempo que tardamos en cruzar a canle?

(Solución: 400 m augas abaixo)

a) A velocidade ten dúas componentes:

- Unha perpendicular de valor $0,5 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$
- A outra seguindo a corrente de valor $2 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$

Polo tanto o vector velocidade será:

$$\vec{v} = 2\vec{i} + 0,5\vec{j} \quad (\text{m}\cdot\text{s}^{-1})$$

Podemos calcular o seu módulo e o ángulo α que forma coa dirección da corrente:

$$\alpha = \text{arc tg} \frac{0,5}{2} = 14,04^\circ$$

E o módulo: $v = \sqrt{0,5^2 + 2^2} = 2,061 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$

b) Logo do anterior fica claro que:

- $x = 2 \cdot t$
- $y = 0,5 \cdot t$

Cando atravesese o río, é dicir cando no eixe Y percorra 100 m teran transcurrido 200 s.

Polo tanto, no sentido da corrente terá percorrido: $x = 2 \cdot t = 2 \cdot 200 = 400 \text{ m}$

Así que en 200 s terá atravesado o río e estará nun punto situado 400 m augas abaixo.

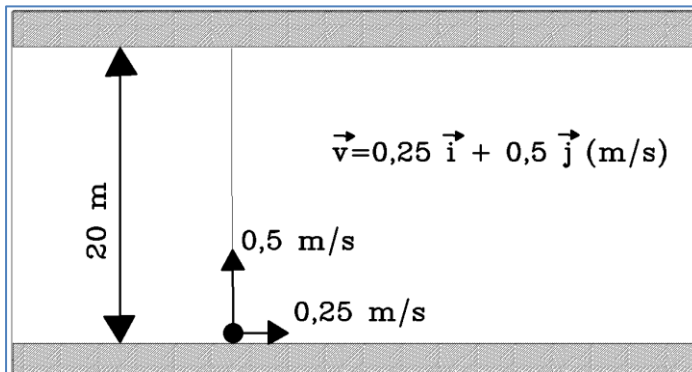
9.-Un nadador pode acadar unha velocidade constante de $0,5 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$ e pretende cruzar un río de 20 m de ancho no que a velocidade da corrente é $0,25 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$. Calcula:

a) A dirección da velocidade do movemento resultante. (Solución: $63,43^\circ$ coa horizontal)

b) O tempo que tarda en cruzar e a distancia augas abaixo que o arrastra a corrente. (Solución: 40 s)

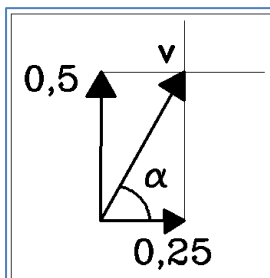
c) Se quere cruzar o río de forma totalmente perpendicular, en que dirección ten que nadar? (Solución: 30° de desviación en contra da corrente)

Imos representar o movemento do nadador:

Como se apreza no esquema o nadador vai-se desprazar cunha velocidade con componente en Y (a velocidade que imprime o nadador) e outra en X (a velocidade da corrente).

Cal é a dirección da velocidade?

Pois como podes ver no esquema a velocidade resultante terá como resultante un vector que como módulo terá:

$$v^2 = 0,5^2 + 0,25^2 \rightarrow v = 0,56 \text{ m/s}$$

E a dirección virá dada polo ángulo:

$$\alpha = \arctan \frac{0,5}{0,25} \rightarrow \alpha = 63,43^\circ$$

b) Para calcular o tempo só precisamos ter en conta que as dúas velocidades son constantes. Polo tanto o valor de X e de Y co tempo virán dados por:

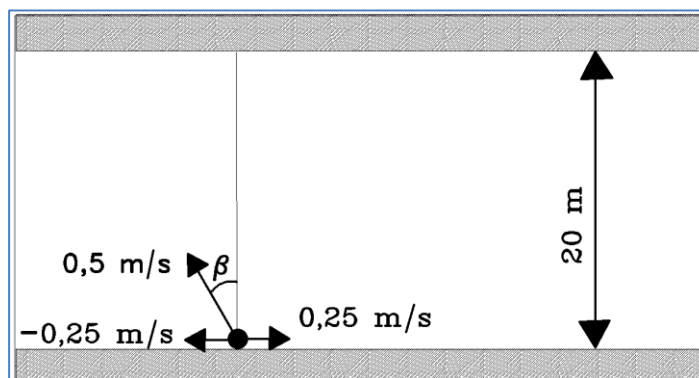
$$x = 0,25 \cdot t$$

$$y = 0,5 \cdot t \quad \text{e nesta última, cando } y = 20 \text{ m} \rightarrow t = 40 \text{ s}$$

$$\text{E agora podes calcular : } x = 0,25 \cdot (40) = 10 \text{ m}$$

Tarda 40 s en cruzar o río e toca terra no punto (10,20) , 10 m río abaixo dende o punto de saída.

c) Queremos que cruce de forma totalmente perpendicular. Fagamos un debuxo:

Pois como ves no debuxo, terá que empregar a súa velocidade para nadar nunha dirección que lle permita obter unha componente en X que anule á corrente por completo, a que aparece como $-0,25 \text{ m/s}$ (con signo “menos”)

$$\text{Para elo o ángulo de desviación debe ser } \beta = \arcsen \frac{0,25}{0,5} = 30^\circ$$

E canto tempo tarda enton en cruzar?

$$\text{Pois para elo imos calcular a componente en Y: } \cos \beta = \frac{v_y}{0,5} \rightarrow v_y = 0,433 \text{ m/s}$$

$$\text{Ou sexa que a velocidade ten dúas componentes: } \vec{v} = -0,25 \vec{i} + 0,433 \vec{j} \left(\frac{\text{m}}{\text{s}} \right)$$

E canto tarda?

Agora as ecuacións que proporciona Y é : $y = 0,433 \cdot t$ e cando chegue á outra beira:

$$y = 20 \text{ m} \rightarrow t = 46,2 \text{ s}$$

Así que o esforzo é maior.